ދިވެހިރާއްޖޭ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2024/HC-B12/3
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް: ނަޞާބަތު ލަޠީފު / ހަވްނަސްބޭ، ގދ.ތިނަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް (ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުރަހަށް ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމިގޮތް)

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޖީދު
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުލްމާނިޢު ޙުސައިން

ނިމުނު ތާރީޚް: 25 ރަޖަބު 1445 / 05 ފެބުރުވަރީ 2024

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބާދީހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

06 ރަޖަބު 1445
17 ޖަނަވަރީ 2024

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން:

- ނަންބަރު: 136/Q10C/2023
- ނިންމި ފަރާތް: ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ބާވަތް: ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމިގޮތް
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 12 ސެޕްޓެންބަރު 2023
- ނިމުނު ތާރީޚް: 31 ޑިސެންބަރު 2023

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ފާރިހި ވަކީލުން:

ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އާއިޝަތު މުޙައްމަދު

ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ހުސައިން ސާމީ

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް

ނަޖީބަތު ޙަމީދު، ހަވޭނާސްގެ، ގދ.ތިނަދޫ

ފާރިހި ވަކީލު:

މުޙައްމަދު ޝާފިރު، ސޯސަންވާގެ، ހއ.ކެލާ

ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާ

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަޢާރުފު:

1. މިއީ، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 (31 ޑިސެންބަރު 2023) "ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް" ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށްބުނެ، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ (މީގެފަހުން "ދައުލަތް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް") ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނުފަރާތަކީ ގދ.ތިނަދޫ، ހަވްނުސްޓް، ނަޖާބަތު ޚަލީލް[1] (މީގެފަހުން "ނަޖާބަތު ޚަލީލް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް") އެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާގޮތް:

2. 2023 މޭ 21 ވަނަ ދުވަހުގެ މެންދުރު 13:50 ހާއިރު ގދ.ވާދޫ ނަޝްވަން ޢަލީ ޖިހާދު އަބްދުއްރަޙްމާން ނަޖާބަތު ޚަލީލް ތޫނު އެއްޗަކުން ހަމަލާދީ ޒަޚަމްކޮށްފައިވާ މައްސަލައިގައި 2023 މޭ 21 ވަނަ ދުވަހު ނަޖާބަތު ޚަލީލް ހައްޔަރުކޮށްފައިވެއެވެ.

3. މި މައްސަލައިގައި ތަޙްޤީޤު މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އެދި ފުލުހުން ހުށަހެޅުމުން ދެފަހަރެއްގެ މަތިން ދައުލަތުން އެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވެއެވެ.[2]

---

[1] ދރކ ނަންބަރު A301006

[2] އަމުރުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 196-A/171/2023/1223 ލިޔުމުން 05 ޖޫން 2023 އިން 19 ޖޫން 2023 އަށް 15 ދުވަސް އަދި އެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 196-A/171/2023/1353 ލިޔުމުން 20 ޖޫން 2023 އިން 04 ޖުލައި 2023 އަށް 15 ދުވަސް

4. އެއަށްފަހު، ދައުލަތުން، ނަޖާބަތު ޚަލީލްގެ މައްޗަށް ގާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ގާނޫނު)ގެ[3] 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފުވެ، އެ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ތޫނު އެއްޗެއް ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ 2023 ޖުލައި 4 ވަނަ ދުވަހު ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި އުފުލާފައިވެއެވެ.[4]

5. ބުނެވުނު ދައުވާ ބަލަމުންދިޔަ ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 ޤަޟިއްޔާގެ އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގައި ނަޖާބަތު ޚަލީލްގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެ ހުށަހެޅުމުގައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"ގާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ގާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތު ފާއިތުވުމުން އެމާދު އާއި ޚިލާފަށް (ދައުވާ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެކަށީގެންވާ ހެކި ހުށަހަޅާ އެ މުއްދަތުތެރޭގައި ދައުވާކޮށްފައި ނުވާތީ) މި ދައުވާ ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެކަމަށް ފާހަގަ ކުރަމެވެ."

6. މި ހުށަހެޅުމާގުޅިގެން ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 "ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް" އިން ނިންމާފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"ދެންފަހު، ދައުލަތުން، ގދ.ތިނަދޫ، ލަވްނެސްޓް، ނަޖާބަތު ޚަލީލްގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ތޫނު އެއްޗެއް ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ އުފުލާފައިވަނީ، ގާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ގާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގެ ފަހުން ކަމަށްވާތީއާއި، ގާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 119 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ދައުވާލިބުނުފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހެޅުން

[3] މީގެފަހުން "ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ގާނޫނު" ކަމަށް ބުނެފައި
[4] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ރެފަރެންސް ނަންބަރު 713/2023/Q/7 ދައުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމު (04 ޖުލައި 2023)

ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާތީ މިމައްސަލައާ މެދު ޝާހިދު ގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއްނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅަމެވެ."

7. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މި ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހިގެން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން މި ނިންމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރީއެވެ. މިއީ އެގޮތުން ބަލާ އިސްތިއުނާފީ ޤަޟިއްޔާއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ

8. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 "ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް" ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށްބުނެ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެދުނުކަމާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާއަކީ؛

8.1. އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މާނަކޮށް ތަތުބީޤުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި ޚިލާފަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 46 ވަނަ މާއްދާއާއި 47 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 244 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 34/2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 80 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމެއްނެތި ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅިނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

9. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 ނިންމުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މާނަކޮށް ތަޠުބީޤުކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާއި ހިލާފަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 46 ވަނަ މާއްދާއާއި 47 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 244 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 34/2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 22 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 80 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމެއްނެތިކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި މައްސަލަ އޮތް ހިސާބުން އަލުން ދަށު ކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކޮށްދިނުމަށް އެދޭކަމަށެވެ.

ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާސާ

10. އިސްތިއުނާފީ ޝަކުވާގެ ތަފްސީލުގައި ދައުލަތުން ބުނެފައިވަނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ސަމްދާން އަހުމަދު ޝަރީފް**[5] ޤަޟިއްޔާގެ 19 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ރިޢާޔަތްކުރުމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ތަޙުޤީޤުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ނިންމުމަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިދީފައިވާ އިޚްތިޔާރެއްކަން އެނގޭކަމަށެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ތަޙުޤީޤުގެ މުއްދަތު އިތުރު ކުރުމުން މުއްދަތުގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ބަޔާން ނެގުމަށްފަހުކަމުގައި، ވީއިރު އެހެންނަމަވެސް

[5] ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2021/SC-A/12

ރިޕޯޓް ތަޢާރުފުކޮށް ދެވަނަ މުއްދަތު ނިމުނުދުވަހަށް ސާފު ކޮންފަރމްވާ ރިޕޯޓެއް ނަހަމަވެސް، އެ ރިޕޯޓް ތަޖްދީދުކުރާ ފަރާތަކުން ލިބިފައިވާ ދެފަހަރު ފަހަރަށް މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ކަމަށެވެ. އަދި ތަޖްދީދުކުރި ފަރާތުގެ ބަޔާންގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަދައިން މި މައްސަލައިގައި ތަޖްދީދުކުރުން ދިމާވި ގޮތުގެ ހުކުމްތަކުގެ ތެރޭގައި ބަޔާންދޭން ބޭނުން ބަޔާން ފަރާތުތަކާ ހަވާލުވުން ދިނުމާއި، ވީމާ އެންގުމެއް ރިޕޯޓް ލިބުން ލަސްވުންފަދަ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ތަޖްދީދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވާކަން އަށްނުކަން ފުރިހަމަކުރުމަށްކަމެވެ. މި މައްސަލައިގައި ތަޖްދީދު ފުރިހަމަކުރި ފުރުޞަތުގެ ފަރާތުން ދަޢުވާ ކުރުމަށް އެދި 3 ޖުލައި 2023 ގައި ހުށަހެޅުމުން 4 ޖުލައި 2023ގައި މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ކެންސަލް ހުށަހަޅާފައިވާނެކަމެވެ. މި މައްސަލައިގައި ފަރީޤުން ގޮތް ނިންމާފައިވާ ނަޒަރިއްޔާ ތަޖްދީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމުގެ ތަރަހައިން ބޭރުން ކަމަށާއި، ތަޖްދީދު ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ތުރުމަތީ ކުރުތަކަށް ފަރާތާ ސުވާލުކުރުތަކަށް ވަގުތު ފަހަރު ކަންކަމާ ތަޖްދީދުކުރާ ފަރާތުން ގެންގުޅޭ ވަކި އުސޫލެއް ކަމެއްކަމަށެވެ.

11. **އިސްތިއުނާފު ނުކުތާގެ ޖަވާބުގައި ހައިކޯޓް ބިއްލޫގެ ފަރާތުން ދަޢުވާކޮށްފައިވާ ޕްރޮސީޖަރަލް ފެއަރނަސްގެ އުސޫލު ވ. އިބްރާހީމް ސަޢުދާން ޝަރީޢަތް ފަރުދު**[6] ސުޕްރީމްކޯޓުގެ 20 ވަނަ ފޮތުގެ ބަޔާނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕެރެގްރާފް ދިމާވެގެން ޕްރޮސީޖަރަލް ފެއަރނަސްއަކީ ތަޖްދީދު އިތުރުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ލިބިފައިވާކަމަށް، މި މައްސަލައިގައި ދަތު ކޯޓުން ވިޔަސް އެކަތިރިފާސް ރިޕޯޓާއި ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމަށް ސުވާލުކުރުމުން، ދަޢުވާއެއް ބޭއްވުމަށް އެދިފައިވާ ހުށަހެޅުމަށްކަމަށް، އެކަންކަމުން، ދަޢުވާއެއް ތަޖްދީދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ކުރިއްޔާ ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު އޮތްކަން އެނގޭކަމަށެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ފުރުޞަތު ފަރާތުން ގަސްތުގައި ތަޖްދީދުކުރުން ލަސްކޮށްފައިވާކަމެވެ. ދަޢުވާއެއް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު

[6] ސުޕްރީމްކޯޓު ނަންބަރު 2021/SC-A/12

ނުކުތާއަކީ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާއަށް ނުފެތޭ އަދި ހައިކޯޓުގެ ގަވާއިދުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ފަދައިން ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނުކުތާއެއް ނޫންކަމަށެވެ.

<u>އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:</u>

12. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 ނިންމުން ނިންމާފައިވަނީ ރަނގަޅުނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް އެދޭކަމަށެވެ.

<u>ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް</u>

13. ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން ނިންމާފައިވާ ތަރީޤާއަށް ބަލާއިރު މި މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ އަސާސަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ދައުލަތުން، ނަޝާބަޅު ތަޙްޤީޤުގެ މައްސަލަ ދަޢުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައިވާ މުއްދަތު ފާއިތުވީ ފަހުންތޯއެވެ؟

14. ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ހިމެނޭ ކުށްތަކުގެ ތުހުމަތުން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހަކާ ދިމާވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭގެ މައްސަލަ ދަޢުވާކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެ މާއްދާގެ (ށ)ގައި އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ މައްސަލަތަކުގައި އެކަށީގެންވާ ސަބަބު ތިބެފައިވާނަމަ، އެފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ތިމާ ހައްޔަރުކުރުމާ ދިމާވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާކުރުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މައްސަލަ ތާޚީރުވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

15. ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުތަކަކީ އާންމު އުސޫލުން ބަދަލުކުރެވޭނެ މުއްދަތުތަކެއް ކަމުގައިވިޔަސް، ބަދަލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށާއި، މުޖުތަމަޢުގެ އަމަން އާންމު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އެ މުއްދަތުތައް ކުޑަކުރެވޭނީ އިސްތިސްނާއީ ޙާލަތްތަކުގައި، އެކަމަށް އެކަށީގެންވާ އަސްބާބު ކުރު މުއްދަތަކަށް އެކަން ކުރެވިދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

16. މި މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ސަޢާދަތު ޢަޒީޒް ހައްޔަރުކޮށްފައިވަނީ 21 މޭ 2023ގައި އެވެ. އަދި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އެދުމުން ދެފަހަރަކަށްގެ މަތިން ޖުމްލަ 30 (ތިރީސް) ދުވަސް ތަމްދީދުގެ މުއްދަތަށް އިތުރު ކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، 05 ޖޫން 2023 އިން 19 ޖޫން 2023 އަށް ތަމްދީދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވެއެވެ. މި މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ ޝާހިދުންގެ ބަޔާން ނެގުމަށާއި، ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ސުވާލުކުރުން ބަޔާން ނެގުމަށާއި، ވީޑިއޯ ފުޓޭޖް ހޯދުމާއި، އިމޭޖް އެނަލިސިސް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުމަށް ކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 196-A/171/2023/1223 ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް ލިޔުމުން އެދިގެން އޮވެއެވެ.

17. އެއަށްފަހު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 196-A/171/2023/1353 ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި ލިޔުމުން، 20 ޖޫން 2023 އިން ފެށިގެން 04 ޖުލައި 2023 އަށް ތަމްދީދުގެ މުއްދަތު ދެވަނަ ފަހަރަށް އިތުރުކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެ ލިޔުމުގައި މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ސަބަބަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ސުވާލުކުރުން ބަޔާން ނެގުމަށާއި، ވީޑިއޯ ފުޓޭޖް ހޯދުމާއި، އިމޭޖް އެނަލިސިސް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުމަށް ކަމަށެވެ.

18. މައްސަލައާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު 13 ޖޫން 2023 ގައި ތަޙްޤީޤުކޮށްފައިވާ ވީޑިއޯ އިމޭޖް އެނަލިސިސް ރިޕޯޓްއެއް ފޮނުވާފައި އެބައޮތެވެ. އަދި ދަށުކޯޓުގެ ފައިލުގައި 30 ޖޫން 2023 ގައި ތަޙްޤީޤުން

ދިފާޢީ ބަޔާނެއް ގެންނާން އެބަހެއްޓެވެ. މައްސަލައިގައި ތަޙްޤީޤު ކުރިއަށް ގެންދެވިފައިވަނީ 01 ޖުލައި 2023 ގައި ކަން ގެންނާން އެބަހެއްޓެވެ.

19. މި މައްސަލައިގައި ދައުވާ ކުރުމަށް އެދި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ފޮނުވާފައިވަނީ 03 ޖުލައި 2023 ގައި ކަމަށް ދައުލަތުން ބުނެއެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ދައުވާކުރުމަށް 04 ޖުލައި 2023 ގައި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

20. ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ދައުވާ ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންވާ ތަޙްލީލުތަކާއި ފޮނުވާފައިވާކަން ފެންނަންނެތެވެ. ހަމަޖެހިފައިވާ ޕްރޮސިކިއުޝަނަކުން ފެންނަން އޮތީ، ތަޙްޤީޤުގައި ފުރިހަމަ ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފުރިހަމަ ނުވުމުގެ ސަބަބުން ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން އެ ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަކުރުމަށް މުއްދަތު ދިނުމާ ކަމެއް، އިތުރު ކޯޓުން ދީފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވާކަމެވެ.

21. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގެ ދައުވާ އުފުލާފައިވަނީ ބިރުދެއްކުމާއި ހަތިޔާރާއި ނުރައްކާތެރި ތަކެތި ގެންގުޅުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅިދާނެކަމަށް ނުދެކެމެވެ.

ނިންމަން ފެންނަގޮތް

22. ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 ޤަޟިއްޔާގެ އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގައި ދަފުޢު ދިފާޢުގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅައިގެން، އެ މައްސަލައަކީ، މަދަނީ ގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ނިންމުން ބާޠިލުކުރުން، ބަލައިގެން ޤަސްދުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ހަތިޔާރާއި ނުރައްކާތެރި ތަކެތި ގެންގުޅުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ދައުވާ އުފުލާފައިވާ މައްސަލައެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު

136/Q10C/2023 ގެ ސިފައިގާ އޮތް ހިސާބުން ފަށައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އެ ކޯޓަށް އަންގައި މައްސަލަ ނިންމަން ފޮނުއްވުން.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޝްހޫދުގެ ރައުޔު

23. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްވާޙިދު ހުސައިނުގެ ރައުޔު

24. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހު، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ބިނާކުރެވުނު ސަބަބުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 ޤަޟިއްޔާގެ އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގައި ނަޒަރުކުރި ތަޙްޤީޤުގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާއި ދެފަރާތުން، އަދި މައްސަލައަކީ، މަޖުބޫރީ ގޮތެއް ކުރިއަށް ގެންދެވޭ މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ނިންމުން ބާތިލުކޮށް، ބަންޑިގެދަ ޤަޟިއްޔާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގައި ދަޢުވާ އުފުލާފައިވާ މައްސަލައެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/Q10C/2023 ޤަޟިއްޔާ އަލުން ހިސާބުން ފަށައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އެ ކޯޓަށް އަންގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކަނޑައަޅަމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޖީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް (ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުލްފައްތާޙު ޙުސައިން